

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2026. március 15.
(vasárnap)**

Szepesy László

SZABADSÁG, DE HOGYAN ÉLJÜNK VELE?

Énekek: 797,1, 119,17-20.57, 289

Lekció: Gal 5,13-18

Alapige: Gal 5,1

„Annak okáért a szabadságban, melyre minket Krisztus megszabadított, álljatok meg, és ne kötelezzétek meg ismét magatokat szolgaságnak igájával.”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk Téged, felséges Urunk, Istenünk, mert méltó vagy erre. Hogyha megismerünk Téged igédből, és hogyha hit által élünk, és látjuk, hogyan igazgatsz életünket, akkor Téged látunk mindenek Urának, könyörülő Istennek, aki a bűnös embert látva, megkönyörülve elküldte egy-szülött Fiát, *„hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”*. Köszönjük Neked, Úr Jézus Krisztus, hogy a Te uralmad számunkra valóság, hisz Neked *„adatott minden hatalom mennyen és földön”*. Megtapasztalhatuk, amikor legyőztél bennünket, amikor szívünk felett átvetted az uralmat, de látjuk abban is, ahogyan az emberiség, a népek életét is irányítod. Hiszszük, Urunk, hogy a Te akaratod valósul meg, ahogyan a Szentírás idejében is népeket emeltél fel, és népek tűntek el ítéleted nyomán. Valljuk, hogy ma is Te vagy az az élő Úr, aki mindeneket irányítasz és befolyásolsz.

A mai napon hálaadással emlékezünk őseinkre is, akik áldozatot hoztak gyermekeikért, unokáikért, az utánuk jövő nemzedékekért. És még inkább hálával gondolunk, Úr Jézus Krisztus, Terád, aki azt mondtad az igében, hogy *„nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő ba-*

SZABADSÁG, DE HOGYAN ÉLJÜNK VELE?

rátaiért”. Te a golgotai keresztre mentél értünk, hogy megszabadíts minket a bűn uralma alól, hogy ebben a Tőled kapott szabadságban élhessünk Neked, és követhessünk Téged. Látod, Urunk, hogy mennyi minden történik ebben a mai világban, a bűn hogyan tombol, a hazugság hogyan terjed. Eléd hozzuk világunkat, de önmagunkat is, hiszen belülről is annyi kísértés, annyi csábítás, annyi bűn környékezik meg, és kérjük ezért, hogy naponként, újból és újból győzz le bennünket, és Lelked által uralkodj felettünk, hadd élhessünk Benned szabadon.

Köszönjük Neked, hogy a mai napon is összegyűjtöttél bennünket itt a templomban, de a számítógépek előtt is lelki közösségben együtt lehetünk. Kérünk, hogy szenteld meg ezt a mai napot számunkra. Add nekünk élő ígéretet, amely valóban képes arra, hogy intsen, feddjen, megjobbítson, igazságban neveljen, és felkészítsen minket minden jó cselekedetre, amelyben járni akarsz minket. Ezzel a reménységgel kérjük, hogy most is szólalj meg, és személyesen szólíts meg minket, és a Lélek adjon nekünk hitet elfogadni mindazt, amit mondasz, de az elfogadáson túl, kérünk, adjon nekünk vágyat arra, hogy szeressünk Téged, és ahogyan az ígében olvashattuk reggel is: úgy szerethetünk, hogyha a Te parancsolataidat megtartjuk. Ehhez, kérünk, add a Te kegyelmedet a mai alkalommal is, és dicsőítsd meg szent nevedet szívünkben. Segíts, hogy mi hittel, engedelmességgel, neved őszinte imáadásával, magasztalásával hadd válaszoljunk.

Kegyelmedben bízva kérünk, szent Fiadért hallgass meg minket!

Ámen.

Igehirdetés

A mai nap, március 15-e különleges népünk számára. Úgy gondolom, sok nemzet tudja rólunk, hogy szabadságszerető, a szabadságért küzdő és harcoló nép vagyunk. Őseink számtalan alkalommal azt is bebizonyították, hogy ezért a szabadságért nagy áldozatokat is képesek vagyunk hozni. Amikor azonban a szabadságról gondolkodunk, református keresztyénként eszünkbe kell jusszon, hogy az erkölcsi és lelki szabadság, amelyről a Szentírás beszél, más, mint a politikai. A Biblia azt mondja rólunk, emberekről, hogy mindannyian a bűn rabszolgái vagyunk, hogy nem vagyunk szabadok. Ebből a szolgaságból egymagunk nem tudunk megszabadulni, hanem szükségünk van egy Szabadítóra. Ezért valljuk és hirdetjük, hogy a valódi szabadság ott kezdődik, ahol Krisztus megszabadít minket a bűn zsarnoksága alól, és az Ő uralma alá von bennünket, az Ő országába visz be minket.

A Szentírás azonban nemcsak arról tanít minket, hogy hogyan lehet miénk ez a szabadság Jézus Krisztusban a Belé vetett hit által, hanem azt a kérdést is nekünk szegezi, hogy mit kezdünk vele. Úgy vélem, napjaink egyik nagy kérdése ez: mit kezd az ember a meglévő szabadságával? Hogyan él vele, mit tesz annak égisze és zászlaja alatt? Korunk nyugati civilizációjának

fő ideológiai irányzatait nézve sajnos azt kell mondanunk, hogy a XXI. századi demokráciák nyújtotta szabadsággal számtalan alkalommal – időnként visszataszító módon – az ember visszaél. Visszaél a szabadsággal. Gondoljunk csak arra, hogy a szabadságra hivatkozva törvényileg hány ország legalizálja az alkoholizmust és a drogfogyasztást; a szabadságra hivatkozva hogyan biztosítják különféle törvényekkel az anyaméhben elkövetett gyermekgyilkosságokat; vagy a házasságot romboló jogi lehetőséget hogyan teremtik meg, hogy házasság nélkül együtt éljenek emberek élettársként. És akkor még nem beszéltünk arról, hogy a szólás, a sajtó és a gondolkodás szabadsága nevében a különféle médiák az interneten, a zenéken, a filmekben, a könyveken és sok minden máson keresztül hogyan árasztanak el minket mindenféle ocsmány dologgal, rágalmakkal, hazugságokkal, szándékosan félrevezető, manipulatív féligazságokkal. Mindezekkel azonban még nincs vége, mert újabb és újabb törvényekkel akarják biztosítani a különféle deviáns szexuális viselkedéseket, valamint a szülőket kihagyva, őket megkerülve akarják meghatározni, hogyan neveljék a gyerekeket. Még sorolhatnánk az eseteket, hogy „felvilágosult” nemzedékünk hányféle módon rontja meg a szabadság eszményét, él azzal vissza és rontja meg azt.

Mindezekről nem amiatt kell beszélnünk, mert politizálni szeretnék, hanem mert ez a fajta gondolkodás egyházunkba, a keresztyének gondolkodásába is már beszivárgott, és végzi romboló munkáját közöttünk. A mai alkalommal ezért az újjászületett, hívő keresztyén szabadságára és az azzal való visszaélésekre szeretnék felolvasott ígénk alapján koncentrálni. Mert Pál apostolnak ezzel kapcsolatosan is van mondanivalója. Számtalan levelében ki kellett térnie erre a témára: hogyan használjuk a Krisztustól kapott szabadságunkat? És nagyon fontos alapelveket kaptunk Istentől – az apostolon keresztül – arra nézve, hogy a gyakorlatban mit kezdünk ezzel a szabadsággal. Természetesen ma nincs időnk mindent megnézni ezzel a hatalmas témával kapcsolatosan. Három fontos alapelveket szeretnék csak kiemelni a felolvasott igeszakaszból. Ezek segítenek számunkra abban, hogyan kell ezzel a szabadsággal élnünk, és hogy fel tudjuk ismerni, mi az, ami nem tartozik ehhez a szabadsághoz. Ez a három igazság a szabadságunkat korlátozó elvekként működnek. Megakadályozzák, hogy visszaéljünk a Krisztusban kapott szabadsággal. Nézzük meg sorban őket.

1. Az első alapelveket a 13. versben így fogalmazza meg az apostol: *„a szabadság ürügy ne legyen a testnek”*. Azaz Isten azt mondja, hogy a keresztyén szabadság nem azt jelenti, hogy a testünknek engedünk. Más szavakkal: az, hogy Krisztusban szabadok vagyunk, nem jelenti azt, hogy szabadon kifejezhetjük és megvalósíthatjuk bűnös szívünket, személyiségünket és minden vágyunkat. Ezzel Isten egy világos határt jelöl ki nekünk a szabadságon belül. Nem arra vagyok szabad, hogy a testnek engedjek, hogy azt tegyem, amit akar.

SZABADSÁG, DE HOGYAN ÉLJÜNK VELE?

Magától adódik a kérdés, hogy mit is ért Pál apostol a test szó alatt. Nem a fizikai testünket csupán, amire a ruhát felvesszük. A Szentírásban több alkalommal ez a szó (test) a bukott, Isten ellen lázadó, és bűnre hajlamos emberi természetünket, személyiségünket jelenti. Ehhez hozzátartozik a fizikai testünk, de a romlott gondolkodásunk, szívünk, lelkünk és kívánságaink is. Az apostol a test cselekedeteiről beszél a folytatásban, a 19. verstől kezdve, amelyből meg akarja mutatni, hogy milyen is ez a test, milyen cselekedetek jellemzők rá. Ezeket olvassuk: „*a test cselekedetei...: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás, bálványimádás, varázslás, ellenségeskedések, versengések, gyűlölködések, harag, patvarkodások, visszavonások, pártütések, irigységek, gyilkosságok, részegségek, dobzódások és ezekhez hasonlók*”. Elég részletes a lista, úgy gondolom, kiderül belőle számunkra, hogy milyen is a test, milyen az óember. Még egy fontos dolgot mond ki az apostol ezzel kapcsolatosan, mégpedig azt, hogy akiket a test vezet, akik e szerint élnek, akiknek a cselekedeteit a saját bűnös személyiségük határozza meg, nem mehetnek be a mennybe. Azt mondja ki róluk az apostol, hogy Isten országát nem örökölhetik.

A test zsarnoki uralma alól – és ez az evangélium – van szabadulás, mert a test zsarnoki uralma megtörik az életünkben, amikor Krisztus megszabadít bennünket. Isten megbocsát nekünk minden bűnt, és a test vezetése mellett megjelenik egy másik vezérelv, és minket magunkat is megváltoztat az Úr: új szívet, új vágyakat, új célokat, új akaratot ad. Ez az új ember a Szentlélek vezetésével tanul meg élni, pont ezért figyelmeztet Pál, hogyha titeket a Szentlélek vezet, akkor a test vezetésére nem figyelhatsz és hallgathatsz. Ebben a szakaszban Pál apostol pont arra figyelmeztet minket, hogy az Istentől kapott szabadságunkat a test ki akarja használni, és Isten kegyelmével, irgalmával vissza akar élni. Ugye a gonosz, a bűnös szív mindig ezt teszi: Isten jó ajándékait rosszra akarja használni. Hogyan teszi ezt meg a test, hogyan akar az Istentől kapott szabadsággal visszaélni? Úgy, hogy azt mondja: „mivel úgy is szabad vagyok, mivel Isten úgy is megbocsát mindent, ezért már nem kell odafigyelnem arra, hogy mit hogyan tegyek, szabadon kifejezhetem magamat, és élhetek a vágyaimnak” (ami legtöbbször a bűnös kívánságoknak való engedést jelenti). Miért tehetem ezt? Mert ha valami bűnt követek el, akkor Isten úgy is meg fog bocsátani. Nem mindig mondjuk ezt így ki, mert azért ez így elég rosszul hangzik, hogy ennyibe vesszük Isten kegyelmét, de legbelül a szív mégis ezt feltételezi, erre épít. Vannak, akik nyíltan kimondják: nekem minden szabad. Vannak, akik nem merik ezt kimondani, de titokban mégis így élnek, mert nem erőltetik meg túlzottan magukat azért, hogy harcba szálljanak a bűneikkel. Miért? Mert Isten úgy is mindent megbocsát.

A híres evangélikus teológus, Dietrich Bonhoeffer ezt hívta olcsó kegyelemnek. Nem azért, mert Krisztusnak nem került semmibe, mert Ő drága

áron vette meg: az Ő vére árán, hanem azért, mert mi nem tartjuk sokra ezt a kegyelmet. Azt gondoljuk, hogy ez egy olcsó kegyelem. És mit értett alatta? Például azt, hogy várjuk Istentől a bűnbocsánatot minden bűnbánat és bűnvallás nélkül. Várjuk Tőle a kegyelmet, azt, hogy bűneink büntetése elmaradjon, úgy, hogy miközben ezt elfogadjuk, utána nem akarjuk, hogy megváltozzon az életünk vagy a szívünk. Hitről beszélünk, ami azonban nem jelenti azt, hogy Jézustól kellene tanulnom, és követnem Őt, vagy engedelmeskednem parancsainak. Így torzítja el a test a Krisztustól kapott szabadságot.

Mert bár önmagában igaz az, hogy Isten megbocsát, de ha te ezt újabb bűnök elkövetésére használod, akkor ez a szabadsággal való visszaélést jelenti. Erről beszél a 2Pét 2 is, mert az ő idejében hamis próféták, tévtanítók olyan szabadságot ígértek az embereknek, amely valójában romláshoz és újabb bűnök elkövetéséhez vezetett. Az igazi szabadság azonban nem vezethet újabb bűnök elkövetéséhez. Az Istentől kapott szabadságunkat az a tény korlátozza, hogy az Úr nem engedi meg, hogy a testnek hódoljunk és engedjünk. Nem az a szabadság, hogy azt teszel, amit akarsz. A keresztyén szabadság a bűntől való szabadság, nem a bűnre feljogosító szabadság. A keresztyén szabadságban többé nem azt akarjuk tenni, amit a testünk diktál, hanem az Úrnak akarunk tetszeni, viszontszeretni Őt. A 2Tim 2,4-ben Pál apostol a katonai életből vett hasonlattal próbálja ezt elmagyarázni nekünk. Azt mondja: egy katona sem magának akar tetszeni, hanem annak, aki katonává fogadta őt. Pont ezért azt teszi, amit parancsolója mond, nem pedig azt, amit maga akar és kíván. Mi vagyunk azért a felelősek, hogy küzdünk-e a testünkkel, az óemberünkkel, hogy kordában tartsuk azt, küzdjünk kívánságainkkal és óemberi cselekedeteinkkel. És erre szólít fel Isten, hogy ne engedjete a testnek. A szabadság ne legyen ürügy neki.

Tudom, hogy ez alapvető bibliai tanítás, nem mondok újat a Testvéreknek. De gyakran kell emlékeztetni magunkat erre, mert sajnos az említett szabadságelképzelés nagyon terjedőben van, és lényegében véve azt jelenti, hogy engedélyt kapsz a bűn elkövetésére, szabadság adást jelent a testnek. Időnként megdöbben az, hogy hányan gondolják: szabadon megtehetnek olyan dolgokat, amelyeket Isten ígéje egyértelműen megtilt, amelyekkel igazából a testünket kényeztetjük, hiszen Isten úgy is megbocsát. Isten azonban nem mond ellent magának, nem ad olyan szabadságot, amelyben megszeghetjük az Ő parancsait. Mi az első dolog tehát, aminek a segítségével szabadságunkat az Isten által előírt határok között tarthatjuk? Az önuralom, amire a Lélek tanítani akar bennünket, hogy a Lélek vezessen bennünket. Ha azt gondoljuk, hogy azt tehetjük, amit akarunk, akkor visszaéltünk a szabadsággal. A szabadság az, hogy szabad vagyok azt tenni, ami helyes, ami Isten akaratával megegyezik. Amikor keresztyén lettél, és Isten hitet adott, életedben először volt képességed arra, hogy hitből cselekedjél, azt tegyed, amit Isten akar, ami jó, ami igaz, ami őszinte, ami igazságos. Nem arról van tehát szó,

hogy most már szabadon tehetsz, amit akarsz. Szabad vagy arra, hogy tiszta életet élj, a testtől menteset.

2. De térjünk rá a második szabályra. Az első tehát az, hogy Isten megszabadított minket a test uralma alól, hogy az Ő vezetése alatt éljünk. A második szabály az, hogy a szabadságunk nem azt jelenti, hogy szabadon ártunk másoknak. A szabadságot nem használhatjuk arra, hogy szabadon árthassunk másoknak. Mert sokan gondolják úgy, hogy a szabadság azt jelenti, hogy bármit tehetek, amit csak akarok, függetlenül attól, hogy az másokra milyen hatással van. Sajnos társadalmunkat egyre inkább eluralja ez a gondolkodás: szabadon azt tehetek, amit akarok, mert én vagyok a kis isten, a kis világom kis ura, és azt teszek, amit akarok, és nem érdekel, hogy milyen hatással van rád. Ez szomorú, Testvérek, de az egyházba is bejutott, igazából az óemberünk kísért minket ezzel, hogy az ember jobban törődjön magával, mint bárki mással. Így hát a szabadság nevében azt gondolják, hogy bármit megtehetnek, amit akarnak, és tényleg nem érdekli őket, hogy ez milyen hatással van másokra, és hogy ez ellentétes azzal, amit Pál apostol mond. Mert nézzük meg a 13. vers végét, mit mond Isten. A Krisztustól kapott szabadság azt jelenti, hogy *„szeretettel szolgáljatok egymásnak”*. Ezt mondja az ige: szabad vagy szeretettel szolgálni a másoknak. Majd a 15. versben magyarázza is ezt, figyelmeztetésként: *„Ha pedig egymást marjátok és faljátok, vigyázzatok, hogy egymást fel ne emésszétek.”* Az itt szereplő egyik görög szó gyakran a kígyómarásra utal, a felfalás pedig azt jelenti, hogy valaki egyben lenyel valamit, mint ahogy a hatalmas óriáskígyók teszik. Pál tehát arra figyelmeztet minket, hogy ha a nagy szabadságunkban úgy harapjuk egymást, mint a mérges kígyók, és felfaljuk egymást, akkor jobb, ha vigyázunk, mert közben mi magunk is felemésztetünk.

Mi az, amire tehát Isten figyelmeztet minket? Arra, hogy ha azt gondold, hogy a szabadságod arra szolgál, hogy önmagad kiteljesedj, és másokat elnyomj, akkor tévedsz. A szabadságod arra szolgál, hogy másoknak szolgálj szeretettel. Más szavakkal: a keresztyén szabadság nem azt jelenti, hogy másokat szabadon bántathatsz. Sosem jelentheti azt, hogy *„Krisztusban szabad vagyok, azt csinálom, amit akarok, és nem érdekel, hogy ez rád milyen hatással van”*. Egyáltalán nem erről van szó. És mégis magukat keresztyénnek valló emberek örömmel hangoztatják: *„Azt tehetek, amit akarok, abban veszek részt, amiben akarok, bármilyen álláspontot képviselhetek, nem érdekel, mit gondolnak mások, Krisztusban szabad vagyok.”* Ez egy nagyon egoista, énközpontú hozzáállás, ami távol áll Istentől. Isten erre sose adott szabadságot nekünk. Ehelyett milyen szabadságról beszél Pál? Olyanról, amelyben arra vagyok szabad, hogy szeretettel szolgáljak másoknak. Az itt szereplő szó a szeretetre az agape, amire leginkább az önfeláldozás jellemző. Azt mondja Isten: önfeláldozó szeretettel kell szolgálnotok egymást. Ne a másikat áldozd fel, miközben magad próbálsz kiteljesedni. Önmagadat áldozd fel, hogy a má-

sikat szolgálj. És az itt szereplő görög szó (doulosz) rabszolgát jelent. Nem kisebbet, rabszolgát. Tehát a szabadságotok – mondja Isten – egyfajta rabszolgaság. Szabadok vagyunk, de bizonyos értelemben a szabadságunk mások szükségleteinek szolgálatát foglalja magába. A valódi keresztyén szabadság lényege ez a paradoxon, hogy szabad vagyok arra, hogy azt tegyem, ami helyes, ami Isten akaratával megegyezik; szabad vagyok arra, hogy az Úrnak szolgáljak, mert eddig nem tettem; és szabad vagyok arra, hogy a másikat szeressem. És a szabadságomat korlátozza ez a tény, hogy nem vagyok szabad arra, hogy bármit tegyek, ami bánt téged. A szabadságomat ez szabályozza. Isten így rendelte.

Ki kell tehát mondanunk, mert a Biblia világosan rámutat erre, hogy vannak dolgok, amikben a szabadságunk véget ér. Szabadságunk ellenőrzött és korlátozott szabadság. Isten az, aki korlátozta. Nem az a szabadság, hogy a testünknek engedünk, és nem az a szabadság, hogy másokat bántunk, hanem az a szabadságunk, hogy Istennek éljünk és egymásnak. Pál apostol nagyon sokat mond erről az 1Kor 8-ban, amire nincs időnk kitérni. Ha valaki a mai napot szeretné még jobban megszentelni, javaslom elolvasásra, tanulmányozásra ezt a fejezetet. Pál mondandójának a lényege az, hogy a gyülekezetben ellentét volt a hitben érettebbek és éretlenebbek között, és Pál azt az utasítást adja, hogy a hitben erősek, akik valóban rendelkeznek szabadsággal, és teljes mértékben értik, mit jelent az, el kell hordozniuk a hitben gyengék gyengeségeit, és nem maguknak kell kedveskedniük, hanem mások javára, épülésére kell törekedniük, mert Krisztus sem kedvezett magának, hanem értünk önmagát odaadta. Ezért mondja ki Pál az 1Kor 8,9-ben: *„meglássátok, hogy ez a ti szabadságotok valamiképpen botránkozásukra ne legyen az erőtleneknek”*. Pál világosan figyelmeztet minket arra, hogy ha nem törekszünk így megélni a szabadságunkat, akkor elpusztítjuk azt, felémésztiük magunkat és egymást.

A lényeg tehát ez, hogy megértsük: a szabadság akkor marad meg, ha korlátozzák, és ez nem másokat bántó szabadság, hanem másokat szerető és mások javát kereső. Így teszi számunkra – szabad így fogalmaznom – Isten ezt a szabadságot örömtelivé, élvezhetővé. Mert legyünk őszinték: melyikben élnénk szívesebben, egy olyan világban, amiben mindenki a maga érdekeit nézi és keresi, vagy olyanban, amiben mindenki a másikat igyekszik szeretni? Az önző, énközpontú, egoista szabadság mondja azt, hogy én azt fogom tenni, amit akarok, függetlenül attól, hogy te mit gondolsz. Ez vezet az igazi szabadság végéhez. A krisztusi szabadság azt mondja: megszabadultam arra, hogy szolgálva szeresselek téged.

3. Térjünk rá az utolsó, harmadik alapelvünkre, amire Isten rámutat. Ez pedig az, hogy a keresztyén szabadság nem azt jelenti, hogy figyelmen kívül hagyom Isten törvényét. A 14. versben ugyanis Pál arról beszél, hogy amikor egymást szeretve igyekszünk élni, akkor Isten törvényét töltjük be. De –

mondják sokan – mi szabadok vagyunk a törvénytől. Azt, hogy ez mit is jelent pontosan, sajnos sokan félreértik. Vannak, akik azt gondolják, hogy amikor a Biblia a Róm 6-ban azt mondja, hogy szabadok vagyunk a törvény alól, akkor ez azt jelenti, hogy már nem vagyunk felelősek Isten erkölcsi parancsainak betartásáért. Testvérek, semmi sem állhatna távolabb az igazságtól. Ez nem ezt jelenti. Mert mit jelent a törvény alól való szabadság? Azt jelenti, hogy nem kell a törvény betartásával megpróbálnunk kiérdemelni az üdvösséget. Azt jelenti, hogy nem kell a törvény betartásával megpróbálnunk megfelelni Isten szentsége mércéjének. Miért? Mert Krisztus mindezeket megtette helyettünk. Helyettünk tökéletesen engedelmeskedett minden törvénynek. A Hegyi beszédben mondja, hogy azért jöttem, hogy betöltssem a törvényt, nem azért, hogy eltöröljem, hanem hogy beteljesítsem. És ezzel az engedelmességével Ő volt az, aki kiérdemelte az örök életet, Ő megkapta ezt, és nekünk ajándékként odaadja.

Ha nem ismered Krisztust, akkor a törvény betartásával próbálsz kiérdemelni a megváltást, jó cselekedettel, erkölcsösséggel, emberi erőfeszítéssel próbálsz szent és igaz lenni, és ez lehetetlen dolog. Ez a küzdelem olyan rabság, amely kárhoztatja a lelket. De amikor Krisztushoz jössz, magához vonz téged, megszabadulsz attól, hogy a törvény betartásával kelljen kiérdemelned az üdvösségedet, és megszabadulsz attól, hogy saját erődből próbálsz megfelelni Isten elvárásainak. Értjük ezt? Ez az igazi szabadság, hogy az ember elhiszi, nem nekem kell megtennem, mert Krisztus mindent megtett. Nekem hit által elfogadnom kell ezt a hatalmas, ki nem érdemelt ajándékot. Az igazi szabadság nem az, hogy megszeghetem Isten törvényeit, és nem kell velük törődnöm. Krisztus megszabadított minket a törvénytől és a törvény átkától, a bűneinkkel kiérdemelt büntetéstől, mert Krisztus magára vállalta a törvény büntetését helyettünk, és mi szabadok lehetünk, megszabadultunk a büntetéstől, pont emiatt nem élhetek rettegésben amiatt, hogy elkárhozom, mert ha hiszem, hogy Krisztus megszabadított, akkor tudom, hogy Isten már nem fog megbüntetni a bűneimért. Megszabadít az ettől való félelemtől. Új szívet, új értelmet, új akaratot adott, hogy hálából törekedjünk Neki tetsző módon (azaz törvényei és parancsai szerint) élni. Amikor a másik ember javát keresve, szeretve azt teszem, amit Isten akar, nem a törvényt megszegve, hanem pont, hogy azt betöltszem. Ez a mi szabadságunk. Nem az a szabadságunk, hogy figyelmen kívül hagyom a törvényt. A 14. versben ezt mondja Pál: *„Mert az egész törvény ez egy igében teljeseedik be: Szeresd felebarátodat, mint magadat.”* Azaz amikor szeretünk, Isten törvényeinek megfelelően cselekszünk. Miért? Mert a törvény egyszerűen egy lista azokról a dolgokról, amelyeket az igazán szerető szív teljesíteni fog. A törvény a hívő embert, a megszabadult embert a szeretetre tanítja meg. Isten arra hív, hogy a Szentlélektől és igéjétől vezetve arra törekedj, hogy parancsai szerint élj.

De hogyan lehet ezt megtenni? A 16. vers válaszol nekünk, mikor azt mondja: „*Lélek szerint járjatok, és a testnek kívánságát véghez ne vigyétek.*” A Rómaiakhoz írt levél azt mondja, hogy mielőtt keresztyének lennénk, bár akkor is ott volt Isten törvénye, de nem volt képességünk, erőnk betartani azt szívünk romlottsága, az óember miatt. Azután azonban, amikor Krisztus megkeresett, újjáteremtett minket, akkor is ott van Isten törvénye, de már Isten Lelke bennünk él, és képessé tesz arra, hogy bizonyos mértékben betartsd a törvényt. Természetesen nem tökéletesen, mint Krisztus, meg se közelítjük azt a szintet, de mégis a törvény szerint élhetünk. A keresztyén szabadság nem azt jelenti, hogy figyelmen kívül hagyod a törvényt, hanem pont azt, hogy engedelmeskedsz neki. Korábban nem volt erre képességed. A bűn rabszolgája voltál, most pedig szabad vagy, hogy a Szentlélek erejével betartsad Isten törvényét.

Röviden még válaszoljunk arra a kérdésre, hogy mit jelent Lélek szerint járni. A járás képe a mindennapi viselkedést, magatartást, a megszokott életmódunkat jelenti. És hogyan járunk a Lélekben? Nagyon egyszerűen: hol nyilvánítja ki a Szentlélek az Ő akaratát? Hol ad nekünk útmutatást a Lélek? Isten ígében. Nem hiszem, hogy a Lélek szerint való járás valami misztikus dolog, vagy valami extatikus élmény lenne. A Lélekben való járás, valójában nagyon egyszerű: az Isten akarata iránti engedelmisséget jelenti. Azt jelenti, hogy tele vagy Isten ígétével: a gondolataid, a szíved, a vágyaid tele vannak Isten Igéjével, „*Krisztus beszéde lakozzék tibennetek gazdagon*”, és ez az ige lesz az a kontrolláló, minket irányító tényező, amelyet Isten Lelke felhasznál, hogy engedelmisségre vezessen minket. Azért adja az ígét, hogy azzal töltökezzünk, hassa át a gondolatainkat, a gondolkozásunkat, a döntéseinket. Kérdésem van, nem tudom, mit tegyek, Isten ígétéhez fordulok. Ha nem látok benne választ, akkor testvérekhez fordulok, hátha velük már megértette a Lélek. Nem elég pusztán keresztyénnek lennünk minden tudás, Isten ígéből származó információ nélkül, és remélni, hogy majd csak lesz valahogy, hanem nap mint nap át kell itatnunk magunkat Isten szavával, hogy Isten ígéje, amely átjárja az elménket és a szívünket, azzá az irányító eszközzé váljon, amellyel Isten Lelke vezetni akar minket. Ne higgyük, hogy a Lélek valami más eszközt akar használni. Isten Lelke az ígét használja az életünkben, hogy vezessen bennünket, ezért nekünk az igével kell megtöltekeznünk. És amikor Isten Lelke vezet, amikor az Ő akaratának engedelmeskedve járunk, akkor nem a test vágyait teljesítjük, hanem egymást szeretve Isten törvénye szerint élünk.

Látjuk tehát, hogy Isten milyen szabadságra szabadított meg minket? Ha össze akarom foglalni az elhangzottakat, akkor azt mondanám, hogy szabadságunkat három dolog szabályozza. Az élet tisztasága (a test feletti uralkodás), mások szeretete és Isten ígétének való engedelmisség. Ezek azok a dolgok, amelyek arra készítetnek minket, hogy küzdjünk a test kívánságaival, a

SZABADSÁG, DE HOGYAN ÉLJÜNK VELE?

bennünk lévő önzéssel, hogy másokat figyelmen kívül hagyjunk és bántsunk, és a számtalan törvényszegéssel, bűnnel, amelyek egy torz szabadsághoz tartoznak, nem ahhoz, amit Krisztus ad nekünk. Isten így akar tanítani minket arra, hogy a Lélek szerint járjunk. Ez a tisztaság, ez a szeretet és ez az engedelmesség az, ami örömtelivé teszi számunkra a Krisztustól kapott szabadságot, hiszen ezekben Krisztus jelenlétét, munkáját tapasztalhatjuk meg Szentlelkén keresztül, ebben van ott Krisztus. A test vezetésében nincs ott Krisztus. Az önzésben nincs ott Krisztus. A törvénytelenységben és a törvény lebecsülésében, félredobásában nincs ott Krisztus. De ezekben igen, ebben a szabadságban van ott Ő.

Azzal kezdtem az ígehirdetést, hogy rólunk, magyarokról tudják, hogy szabadságszerető és azért küzdeni tudó nép vagyunk. Isten gyermekeiként, Isten népéhez tartozóként szeressük mi is a Tőle kapott szabadságot, küzdjünk érte, és ne hagyjuk, hogy akár a testünk kívánságai, az önzés vagy a törvényektől mentes élet hamis látszata legyőzzön minket, és eltorzítsa szabadságunkat. Isten szent életre szabadított meg minket, járjunk ebben. Figyeljünk oda, ahogy az apostol is felszólít minket erre: *„Annak okáért a szabadságban, melyre minket Krisztus megszabadított, álljatok meg”*. Álljunk meg, Testvérek, Isten Lelke vezessen minket ebben!

Imádkozzunk!

Alázattal és bűnbánattal borulunk le Eléd, mennyei Édesatyánk, azért, mert Ellened vágyakozik a mi óemberünk, arra az uralomra, hogy megmondja, mit tegyünk, mit akarjunk Tőled függetlenül, a Te akaratoddal ellenkezve, nem törődve azzal, hogy a test elmúlik, és kívánságai is, nem törődve azzal, hogy tetteinknek milyen következménye van másokra, parancsodat lebecsülve minthogyha mi magunk jobban tudnánk, hogy működik az élet, és mit hogyan kellene gondolnunk és tennünk.

Bocsáss meg minden lázadást, minden bűnt, és kérünk, hogy azt a szabadságot, amit Krisztusban adtál nekünk, erősítsd meg bennünk. Ha még nem a miénk, ha még nem kaptuk, ha még nem értettük meg ezt a szabadságot, akkor kegyelmed szerint ajándékozd oda nekünk, kérünk. Segíts elhinnünk, hogy minden, amit Krisztus tett, az szabaddá tett bennünket a bűn zsarnoki uralma alól, hogy a testünk ne a bűn fegyvere legyen, hanem az igazság fegyvere, a Te fegyvered. Segíts ezért magunkat így teljesen odaszánnunk Neked.

Bocsásd meg, amikor ezzel a szabadsággal visszaéltünk, amikor nem a Lélekre figyeltünk, hanem a test kívánságaira, amikor nem a tisztaságra törekedtünk, hanem hogy mindenáron az legyen, amit mi akarunk. Bocsásd meg, amikor az énünket akartuk kiszolgálni, hogy mindent azért tettünk, hogy önmagunk kívánságait kielégítsük, és nem törődtünk a másikkal, pedig nálunk volt az, amit odaadhattunk volna, ami vigaszt jelenthetett volna ne-

ki, vagy bátorítást vagy segítséget. Bocsásd meg, amikor a Te ígéret félresöpörtük, és azt hittük, hogy az az igazi szabadság, ha a Te szavadtól vagyunk függetlenek, hogy nekünk nem kell törődnünk a Te törvényeddel, hisz azt Te úgyis betöltötted. De akkor hogyan élsz bennünk, Urunk, Te, aki a törvény betöltője vagy, hogyha mi ellenkezőképpen akarunk élni? Bocsásd meg nekünk ezeket a bűnöket, és kérünk, szabadíts meg minket.

Hisszük és valljuk, hogy meg tudsz tartani minket, képes vagy arra, Urunk, hisz ezért szólítasz fel minket, hogy álljunk meg ebben a szabadságban, mert a Lélek meg tud minket tartani. Ha pedig elestünk, Te legyél az, aki emelj fel minket, kérünk. Köszönjük Neked, hogy bízhatunk a Te Lelked munkájában, kegyelmében. Kérjük is, Urunk, hogy munkálkodjon.

Eléd hozzuk gyászolóinkat, kérünk, hogy Te legyél az ő vigasztalójuk. Eléd hozzuk betegeinket, haldoklóinkat, azokat a testvéreinket, akik már ott-honaikból se tudnak kimozdulni, hogy áldd meg az ő életüket a Teveled való személyes kapcsolatban, hiszen meg tudsz erősíteni, mikor magadra irányítod szívünk figyelmét újból és újból. Kérünk, könyörülj rajtuk, amikor a test erőtlenségeit kell hordozniuk, hiszen meg tudod adni, hogy a lélek erős legyen.

Add, Urunk, hogy minden nap hadd csodálkozzunk rá a Te személyedre, és Benned találjunk és leljünk örömet.

Eléd hozzuk egyházunkat, gyülekezetünket és magyar népünket. Látod mindazt a nyomorúságot, ami sújt bennünket, látod a bűn áradását, terjedését, a rengeteg hazugságot, amellyel egymást csapjuk be, kérünk, adj igazi szabadságot ezektől. Adj megtéréseket, Hozzád téréseket.

Rád tekintünk, mint a történelem és minden nép Urára. Megvalljuk, hogy gyakran megijedünk attól, ami e világban zajlik, a világi eseményekben látjuk az emberi bűn féktelenségét, áradását, terjedését, gonoszságát, kegyetlenségét. De köszönjük, hogy mi Rád tekinthetünk, aki hatalmasabb vagy mindennél, aki népeket emelsz és hatalmasokat taszítasz le trónokról, kérünk, Te adj békét, aki a Békesség Fejedelme vagy. És a népek vezetőit juttasd el erre, kérünk. Szolgáidnak, gyermekeidnek adj bátorságot Rólad beszélni, hiszen igazi béke ott lesz, ahol Te leszel a Király a szívekben. Ehhez adj nekünk bizonyoságtévő lelket, olyat, ami a Benned való örömmel van tele, és kérünk, készíts alkalmakat a beszélgetésekre, bizonyoságtételekre.

Kérünk, hogy egyen-egyenként, családjukban is, gyülekezetünkben is maradj úgy velünk, hogy vezess minket igéddel, segíts azt valóban táplálékként magunkhoz vennünk, hisz Te magad mondtad, *hogy „nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik”*. Táplálj bennünket, *„növeld a mi hitünket”*, és adj mindig nekünk alázatot, hogy a Te nyájad tagjaiként figyeljünk a Te szavadra, de ne csak egyetértsünk azzal, hanem indítson bennünket azzal a vágygal, hogy kövessünk Téged a gyakorlatban. Ebben kérünk, járass alázatosan minket.

SZABADSÁG, DE HOGYAN ÉLJÜNK VELE?

Köszönjük, hogy egy napon majd Eléd állhatunk. Készíts fel minket erre, Urunk, hiszen majd az örök életben örökké Benned gyönyörködve Téged dicsőíthetünk. Köszönjük, hogy már most ilyen lehet az életünk: Benned gyönyörködő, Téged dicsőítő. Kérünk, adj nekünk a küzdelmekben kitartást, Rád tekintést, igédhez való ragaszkodást!

Kegyelmed szerint őrizz meg minket szent Fiadért, Krisztusért!

Ámen.

289 szöveg: J. Stegmann, 1627 | fordítás: Payr S.
dallam: M. Vulpius, 1609

1. Ó, ma-radj ke-gyel-med-del mi-ve-lünk, Jé-zu-sunk,
Hogy a bú-nös vi - lát - nak tő - ri - be ne jus - sunk.

2. Ó, maradj szent igéddel mivelünk, Megváltónk,
E földi vándorlásban te légy útmutatónk.
3. Ó, maradj, világosság, mivelünk fényeddel,
Te vezess a sötétben, hogy ne tévedjünk el.
4. Ó, maradj áldásoddal mivelünk, Úr Isten,
Szent kegyelmed áraszd ránk minden szükséginkben.
5. Ó, maradj oltalmaddal mivelünk, hű pajzsunk,
Hogy e világ diadalt ne vehessen rajtunk.
6. Ó, maradj hűségeddel mivelünk, szent Isten,
Adj erőt, hogy megálljunk mindvégig a hitben.